

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: اصول الموبج، کل کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. به نظر مصنف موضوع علم اصول فقه چیست؟
 ا. کل قاعدة عملية
 ب. الأدلة الأربعة
 ج. الحجج و الأمارات
 د. كل شيء من شأنه أن يقع في طريق الاستنباط
۲. «الاقدم على وفق ما قطع به بشرط أن يكون مخالفاً للواقع» تعريف چیست؟ ب ۱۳۷
 ا. تجرى
 ب. انقياد
 ج. اطاعت
 د. معصيت
۳. تقسيم مقدمه بـ «مقدمة الوجود و مقدمة الصحة و مقدمة الوجوب» يكون باعتبار ..... ج ۴۶
 ا. نفس المقدمه
 ب. حاكم المقدمه
 ج. ذى المقدمه
 د. اختلاف كيفية تأثير كل فى ذى المقدمه
۴. القاعدة الاولية عند تعارض الخبرين تعارضاً مستقراً هى ... ج ۲۲۶
 ا. الترجيح
 ب. التخيير
 ج. التسايط
 د. الجمع العرفى

سؤالات تشریحی:

۱. چهار رکن از ارکان «استصحاب» را نام ببرید. ۲۰۷
 ۱. اليقين بالحالة السابقة و الشك فى بقائها ۲. اجتماع اليقين و الشك فى زمان واحد عند المستصحب (فعلية اليقين فى ظرف الشك)
 ۳. تعدد زمان المتيقن و المشكوك ۴. سبق زمان المتيقن على زمان المشكوك ۵. وحدة متعلق اليقين و الشك.
۲. به نظر مصنف آیا مقدمه واجب، واجب است؟ چرا؟ ۴۹
 و المختار عندنا عدم وجوب المقدمه أساساً لأن الغرض من الايجاب هو جعل الداعى فى ضمير المكلف للانبعاث نحو الفعل و الامر المقدمى فاقدم لتلك الغاية فهو اما غير باعث او غير محتاج اليه.

۳. مضمون حديث رفع را نوشته، ففره‌ای را که در بحث براءت مورد استفاده قرار می‌گیرد و شیوه استدلال به آن را توضیح دهید. ۱۸۲
 در حديث رفع، پیامبر (صلى الله عليه وآله وسلم) نه چیز را از امت خود برداشته‌اند که یکی از آن موارد «ما لا يعلمون» است و چون مورد مشتبه در شبهات حکمیه تحریمیه، معلوم نیست بنابراین طبق حديث رفع مؤاخذه از آن برداشته شده است و این معنای براءت است.

۴. مثال «اذا تیقن بعدالة زيد يوم الجمعة ثم طرأ عليه الشكّ يوم السبت في عدالة زيد في نفس يوم الجمعة» مجرای چه قاعده‌ای است؟ چرا؟ ۲۰۸
مجرای قاعده یقین است؛ لعدم فعلية یقین لزواله بالشک و وحدة متعلّی یقین و الشک جوهرأ و زمانأ.

۵. واجب «موقت» و «غیر موقت»، «مطلق» و «مشروط»، «نفسی» و «غیری» را تعریف کرده، برای هر کدام مثال بزنید. ۵۱ - ۵۲
واجب موقت: ما يكون للزمان فيه مدخلة نحو الصوم - واجب مطلق: اذا كان وجوب الواجب غير متوقف على تحقق شيء خاص فهو بالنسبة اليه مطلق نحو وجوب الحج بالنسبة الى قطع المسافة - واجب مشروط: بر خلاف مطلق است مثل وجوب الحج بالنسبة الى الاستطاعة - واجب نفسی: ما وجب لنفسه كالصلاة - واجب غیری: ما وجب لغيره كالوضوء بالنسبة الى الصلاة.

۶. آیا بحث از صحیح و اعم در معاملات جریان دارد؟ توضیح دهید. ۲۵
اگر معاملات و الفاظ عقود را اسم برای اسباب بدانیم بحث جریان دارد؛ اما اگر این الفاظ را اسم برای مسببات بدانیم، چون مسببات از امور بسیطه است لذا دائر بین وجود و عدم است و این بحث جریان ندارد.

۷. در چه صورتی می‌توان از سیره، حکم شرعی را استکشاف نمود؟ ۱۵۰
با دو شرط: ۱. آن لا تصادم النص الشرعی ۲. أن تكون متصلة بعصر المعصوم (و فی مرأی و مسمع منه (عليه السلام))

۸. وظیفه مکلف در صورت ظن به حکم شرعی واقعی چیست؟ ۱۳۴
ان قام الدليل القطعی على حجیة ذلك الظن كخبر الواحد يجب العمل به و ان لم یقم فهو بحکم الشاک و وظیفته العمل بالاصول العملية.

* اذا كان الشرط متعدداً و الجزء واحداً كما لو قال: إذا خفی الاذان فقصر و إذا خفی الجدران فقصر... ۸۷
۹. تعارض و نحوه حل آن را در فرض فوق بنویسید.
على القول بظهور الجملة الشرطية في المفهوم تقع المعارضة بين منطوق احدهما و مفهوم الآخر و يمكن لنا ارتفاع التعارض بالتصرف في السببية التامة او التصرف في انحصارية الشرط.